

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme.

(Lovforslag nr. 156. Fremsat 22/1 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Karl Nielsen (S):

Det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme skal dels ses i sammenhæng med lovforslaget om bygnings- og boligregistrering, dels som en ajourføring af vurderingslovens bestemmelse på grundlag af den stedfundne udvikling siden 1970.

Det mest epokegørende i lovforslaget er ændringen, som finder sted, såfremt registerloven gennemføres, hvad vi regner med, også så betids, at den kan træde i kraft den 1. april 1976, således at kommunerne får tid til at opbygge registret inden 1. april 1977.

Vi er i socialdemokratiet meget tilfredse med skatteministerens forslag, som vil indebære, at man allerede ved 16. almindelige vurdering den 1. april 1977 kan undlade at udsende 1 million vurderingsskemaer med diverse bilag til alle ejere af enfamilieshuse, herunder sommerhuse. Jeg er ikke i tvivl om, at ejerne af den million ejendomme, som berøres af ændringen, vil være tilfredse med at blive fri for besværet med at udfylde disse vurderingsskemaer.

Den resterende del af landets faste ejendomme, ca. 600.000, skal også inddrages under registerloven, efterhånden som den udbygges. Dette vil i praksis betyde, at vurderingsskemaerne stort set kan afskaffes. Også det offentlige kan på længere sigt opnå besparelser i såvel økonomisk som administrativ henseende.

Ligeledes vil grundlaget for selve vurderingsarbejdet blive bedre, idet samtlige teknisk relevante oplysninger, som er nødvendige for en rigtig ansættelse, er til stede i boligregistret. Dette set sammen med det personlige kendskab, som vurderingsrådene har til ejendommene, vil betyde en styrkelse af vurderingen.

Jeg vil godt benytte lejligheden til at rose vurderingsmændene, som er udpeget af kommunalbestyrelsen, for det arbejde, de udfører. Jeg mener, at vi i kommunerne har nogle dygtige og samvittighedsfulde perso-

ner, som udfører et stykke samfundsnyttigt arbejde uden at få et særlig stort honorar herfor.

Når jeg tager dette frem, er det, fordi man fra visse sider har ført frem, at jobbet som vurderingsformænd og vurderingsmænd skulle besættes med såkaldte eksperter, f. eks. fra gruppen ejendomsmæglere. Jeg har selvfølgelig respekt for ejendomsmæglernes indsigt på dette område, men mener alligevel, at den nugældende ordning, hvorefter kommunerne og skatteministeren har ret til at udpege de lokale personer, som findes bedst egnet, bør bibeholdes.

Med hensyn til de øvrige ændringer i vurderingsloven vil jeg nævne, at vi finder det rigtigt, at habilitetsreglerne strammes, således at vurderingsmyndighedernes upartiskhed ikke kan drages i tvivl. Det vil bl. a. bevirke, at vurderingsformænd, der første gang udnævnes pr. 1. januar 1976 eller senere, ikke kan have sæde i en kommunalbestyrelse. Ligeledes skal vurderingsformændene fratæde, såfremt de bliver medlemmer af ligningsrådet eller landsskatteretten.

Stramningen i habilitetsreglerne vil også bevirke, at vurderingsformænd eller vurderingsmænd, der har sæde i en kommunalbestyrelse, ikke kan deltage i § 4 A-vurderinger, som skal foretages i den pågældende kommune, uanset om kommunen står som ejer eller ej af den pågældende ejendom, som skal frigørelsesafgiftsbelægges.

Endvidere foreslår ministeren indført tavshedspligt for vurderingsmyndighederne, ligesom skyldrådets besigtigelsesregler ønskes stadfæstet. Således er der en række ændringer, vi er positive over for.

Til slut skal jeg tilsige socialdemokratiets positive medvirken til et hurtigt og grundigt udvalgsarbejde, således at lovforslaget kan vedtages inden 1. april i år.

Jacob Sørensen (V):

Det foreliggende lovforslag har jo en meget nøje sammenhæng med lovforslaget om bygnings- og boligregistrering, som skal behandles senere i dag. Man kan jo nærmest sige, at lovforslaget her er en følge af det næste, men vi må alligevel se på dette først, som det nu er sat på dagsordenen.

Et af de væsentligste punkter i det foreliggende lovforslag er det, der tager sigte på, at man i fremtiden kan gennemføre vurde-

[Jacob Sørensen.]

ringerne uden at indkræve nye skemaer hver gang, men ved at basere det på de oplysninger, der måtte være i det nye register.

Det kan hilses med tilfredshed, for det nuværende system, hvorefter man indkalder de mange skemaer hvert år, har jo været med til at irritere lige så mange borgere, som der skulle indsendes skemaer; de har aldrig kunnet finde ud af, hvorfor der skulle indsendes enslydende skemaer, når der ingenting var sket med huset i vurderingsperioden. Derfor vil en sådan ordning, hvorefter man kan undgå dette store papirspild, være hensigtsmæssig efter min opfattelse.

Vi finder yderligere, at det er hensigtsmæssigt at klargøre det tydeligere i § 6, under hvilke omstændigheder omvurdering kan og skal finde sted. Der er her nogen uklarhed. Selv om jeg er klar over, at man rent administrativt har fundet ud af det, så er det jo hensigtsmæssigt, at det bliver klarere defineret i loven, hvad det er, der skal give anledning til omvurderinger.

Spørgsmålet om en stramning af habilitetsreglerne kan vi også give tilslutning til ud fra det princip, at vi på alle punkter, hvor der er behov for det i den offentlige administration, må sikre, at det ikke kan påpeges, at de, der træffer beslutningerne, har personlige interesser i de beslutninger, der tages. Derfor kan jeg også hilses med tilfredshed, at man strammer reglerne for habiliteten i forbindelse med vurderinger. Det er jo ret så væsentlige ting, det drejer sig om i økonomisk henseende.

Ejendomsvurderingen i det hele taget er jo en vigtig faktor og et vigtigt stykke værktøj i de økonomiske forhold mellem det offentlige og borgerne. Det er ikke mindst i skatteforholdene, det betyder mange skattekroner for den enkelte, om vurderingen nu engang er rigtig og rimelig. Det er derfor vigtigt, at man skaber de bedst tænkelige muligheder for at gøre vurderingerne så rigtige som muligt og også for at holde dem å jour så vidt muligt.

Men overgangen til det nye system, hvor oplysningerne kommer på en anden måde og måske i nogle tilfælde har en lidt anden karakter, kunne måske give anledning til, at man overvejede, om de principper for vurderingen, som vi har i den nuværende lovgivning, stadig væk er rigtige også i den nye

situation. Det hviler jo i øjeblikket på, at man skal vurdere ejendommene, som om de var normalt prioriteret og ved normal handel. Nu er variationerne i prioriteringen i øjeblikket overordentlig store, langt større, end man kendte det for nogle år siden. Jeg tænker på hele systemet med høje offentlige lån og derudover store pantebreve af den ene eller den anden karakter kontra huse, der intet behov har for prioritering. Jeg tror, det ville være hensigtsmæssigt, om man prøvede at vurdere, om ikke man kunne gøre det endnu bedre også på dette område.

Hvis lovforslaget om bygnings- og boligregistrering gennemføres, kan vi give vores tilslutning til de nødvendige ændringer også i denne lov. I øvrigt vil vi gerne drøfte en del af lovforslagets mange enkeltheder under et udvalgsarbejde, og jeg håber som den forrige taler, at det kan gå forholdsvis hurtigt, gerne så hurtigt, at man kan undgå en udsættelse af den 16. almindelige vurdering, for i disse tider, hvor det hele accelererer meget hurtigt, er det meget uhensigtsmæssigt, at intervallerne mellem vurderinger bliver større, idet det så bliver chokbehandling, vi giver borgerne, når endelig vurderingen gennemføres. Vi kan give tilsagn om et positivt udvalgsarbejde.

Maisted (FP):

Det er blevet fremhævet, at dette lovforslag hænger sammen med lovforslaget om bygnings- og boligregistrering, og det havde nok været naturligt, om de to lovforslag var blevet behandlet i omvendt rækkefølge. Vi vil samtidig meget beklage, at vores lovforslag om forberedelse af en ejendomsvurderingsreform ikke er blevet taget med i dette lovkompleks, idet der er tale om tekniske forslag, hvorefter man gerne vil samle administrationen og forenkle vurderingen. Vi føler, at det er så stort et problem, og at man burde have udsat den 16. almindelige ejendomsvurdering, indtil man havde nedsat en kommission, der kunne gennemarbejde problemerne. Der rejser sig mange problemer, og der er især den række af forskelsbehandlinger, borgerne er ude for.

Temaet for en vurderingsform nu er ejendommens værdi i fri handel og med normal udbetaling og normal prioritering, men vi ved, at der sker en række skæve vurderinger.

[Maisted.]

Der er ældre industriejendomme, som ofte handles til det halve af den offentlige vurderingsværdi, og der er ejerlejligheder, der handles til flere gange ejendomsværdivurderingen. Byejendomme handles ofte under ejendomsværdien, og man har ofte set, at to ens huse på to ens grunde vurderet af samme vurderingsmand vurderes ens, selv om den ene ejendom er prioriteret med 7 pct. og den anden med 18 pct. lån, ligesom det er almindeligt, at to ens huse på to ens grunde og med samme prioritering har en vurderingsværdi med op til 50 pct. forskel afhængig af handler.

Det er disse ting, der burde behandles i en kommission, og vi ved alle sammen, at det kan få uhyggelige konsekvenser for den enkelte ejer, hvordan den offentlige vurdering falder ud. Der er ikke andre løsninger end at ændre hele vurderingsprincippet, og det er også baggrunden for vores lovforslag, som af mærkelige grunde ikke er nået frem.

Vi husker alle sammen, hvad der skete ved 15. almindelige vurdering, der betød, at vi fik en ny regering, og hvis folketinget gentager samme bommert, er det helt sikkert, at befolkningen vil have svigtende tilid til folketinget.

Den nuværende måde at vurdere landets realværdier på leder desværre tanken hen på Ebberød Bank. Jeg kan se, at lampen er ved at lyse, så jeg skal til at fatte mig i korthed. Jeg håber, at man vil være venlig fra ministerens og ministeriets side at fremme vores lovforslag om forberedelse af en ejendomsvurderingsreform, så vi virkelig kan få løst disse problemer.

Aase Olesen (RV):

Da det radikale venstres ordfører i denne sag, hr. Gudme, er optaget af forhandlinger andetsteds i huset, skal jeg på det radikale venstres vegne sige, at vi er positive over for de mange mindre rettelselser i lovforslaget, herunder specielt den stræben, der ligger i lovforslaget, efter at skabe klarhed omkring vurderingsmændene, deres valg og sikringen af deres upartiskhed. Men lovforslagets hovedsigte vil vi ikke tage stilling til i dag, i hvert fald vil jeg ikke gøre det under dette punkt på dagsordenen. Jeg er enig med de øvrige ordførere i, at det er en bagvendt måde, vi behandler disse to lovforslag på.

Vores stilling til det foreliggende lovforslag vil afhænge af, hvorvidt vi kan blive overbevist om, at det bygnings- og boligregister, som foreslås, virkelig er en rationalisering. Der skal ikke være nogen tvivl om, at vi også gerne vil være med til at afskaffe disse skemaer med undersøgelser til vurdering, men vi er temmelig sikre på, at hovedparten af disse skemaer sagtens kunne afskaffes, også uden at man indfører et nyt og meget kompliceret system. Hvis det imidlertid viser sig under udvalgsbehandlingen af det kommende lovforslag, at det vil være en rationalisering, så vil vi naturligvis være med til at gennemføre ændringerne i vurderingsloven.

Hagen Hagensen (KF):

Lad mig straks sige, at den væsentligste stillingtagen til dette lovforslag må bero på, hvad der kommer ud af det forslag, der kommer næsteften på dagsordenen. Det er i fremsættelsestalen nævnt, at dette lovforslag om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme hænger sammen med og skal ses i sammenhæng med det lovforslag, som skal behandles herefter.

Jeg skal ikke foregribe, hvad der skal siges om det næste lovforslag, men blot sige, at det, der er nævnt som hovedsigte med lovforslaget her, hænger sammen med, om der skal oprettes et centralt bolig- og ejendomsregister, hvad nogle kan have deres tvivl om er nødvendigt.

De øvrige enkeltheder i lovforslaget finder jeg det vil være naturligt at man ser på i udvalget. Der siges i fremsættelsestalen ganske pudsigt, synes jeg: „Da vurderingsloven ikke har været ændret siden 1970. . . .“ — tænk, at man virkelig skal skrive det, at vi skal til at ændre love så ofte, men det er vi jo kommet ind på at have for vane at gøre i dette hus, og det er ikke udpræget til hjælp for borgerne en gang imellem, at vi ændrer lovgivningen så ofte. Men i øvrigt vil vi drøfte enkeltheder, når vi kommer til udvalgsarbejdet.

Jeg skal blot her fremhæve en enkelt ting, og det er spørgsmålet om habilitetsreglerne. Vi kan også gå ind for, at de strammes, men jeg må blot sige, at jeg synes, der skal være lighed til stede, og at det derfor sikkert også vil være nødvendigt ved næste beskikkelse af nuværende vurderingsformænd at

[Hagen Hagensen.]

indføre den samme regel om, at de så ikke kan være medlemmer af kommunale råd.

Jeg finder grund til at anerkende det arbejde, der er gjort af vurderingsmændene rundt omkring i landet, måske med en enkelt undtagelse, det skal så være mig selv. Der er gjort en god indsats i årenes løb, men det er da alligevel et problem, om vi ikke kan se på at få lavet tingene om på en sådan måde, at det kan komme til at virke bedre og også mere let. Det tror jeg det kan komme til, uanset om vi laver et centralt register eller ej. Man kunne overveje at omlægge vurderingerne, således at vi ikke behøver at få udsendt skemaer, men jeg tror nu nok, at det i et vist omfang bliver nødvendigt at bevare dem.

Og så kunne jeg tænke mig at se over til Sverige, hvor vi henter mange gode ting fra. De har haft skemaer derovre, der simpelt hen har tegnet ind, hvad det er for et hus, man bor i, hvor det uden ord, men kun med kryds og bolle kan forklares, så det virkelig kan forstås af alle dem, der får med sagen at gøre. Jeg tror, det ville være klogt at se på sådan noget, og jeg tror også, det ville være klogt at se på, om vi måske kunne lave den første vurdering på en mere maskinel måde, end det er gjort hidtil, men bevare klageadgangen lokalt, og dér kommer vurderingsrådene givetvis ind i billedet.

Lad mig så til slut sige, at det er meget væsentligt at få at vide af ministeren: hvad agter man at gøre med 16. almindelige vurdering? Nu hvor loven muligvis skal laves om, er det rart at få at vide: agter man at søge den udsat? Vil man prøve på at gennemføre den? Jeg må holde for, at en udsættelse ikke vil være godt, det får følgevirkninger langt ud, det skaber en usikkerhed hos borgerne, når man bryder ind i deres dispositioner, og det gøres på en urimelig måde, hvis man går væk fra de i forvejen fastlagte tidsterminer.

Jeg peger på, at ministeren i Vejle for et par dage siden har været inde på at tale om disse ting, og jeg synes, det er helt rimeligt, at vi får en klaring på det i dag: hvad vil man gøre med 16. almindelige vurdering?

Fuglsang (DKP):

Vort partis ordfører, hr. Kaj Hansen, er optaget andetseds i huset, og derfor skal

jeg ganske kort på kommunisternes vegne sige, at vi ser positivt på lovforslaget her. Det er rigtigt, som det er sagt af talrige andre ordførere, at det har sammenhæng med det forslag om registrering, der kommer lige efter, men da vi også vil være positive over for det, kan vi som sagt med god samvittighed gå ind i den udvalgsbehandling, som ganske givet vil komme.

Ministeren for skatter og afgifter (Svend Jakobsen):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er enig i de synspunkter, en række ordførere har været inde på, at dette lovforslag for en betydelig dels vedkommende er en følge af det forslag om oprettelse af et bygnings- og boligregister, som kommer til behandling her i salen om et øjeblik.

Når jeg har konstateret det, kan jeg derefter takke for den gennemgående positive modtagelse, lovforslaget har fået. Jeg har her noteret mig, at en række ordførere har givet tilslutning til de synspunkter, der er indlagt i forslaget vedrørende vurderingsmedlemmernes habilitetsforhold.

Jeg skal derudover gøre nogle ganske få bemærkninger. Jeg skal gøre en bemærkning til det, som hr. Hagen Hagensen var inde på, og det blev også berørt af hr. Jacob Sørensen m. fl., spørgsmålet om eventuel udsættelse af 16. almindelige vurdering. Det er rigtigt, at jeg var i Vejle — det var der en anden minister der også var i weekenden her — og jeg kan sige, at det, jeg sagde omkring udsættelsen på et spørgsmål om, hvorvidt vi overvejede udsættelse, var, at tanken har været rejst, men jeg ville ikke undlade at sige, at der knytter sig en række problemer til en eventuel udsættelse.

Men da synspunktet har været rejst, har jeg valgt at holde et møde med de ministre, der på den ene eller den anden måde er involveret i sagen, og jeg kan oplyse, at vi på torsdag afholder et møde med udgangspunkt i et notat, som jeg har udarbejdet, og som peger på de fordele og ulemper, der kan være ved en eventuel udsættelse. Men jeg vil godt her sige, at jeg anser det som hr. Hagen Hagensen og også hr. Jacob Sørensen for vigtigt, at vi overholder den turnus, der ligger for vurderingerne, og der skal meget stærke argumenter til, for at vi går ind for en udsættelse af vurderingstidspunktet.

[Ministeren for skatter og afgifter.]

Jeg skal til fru Aase Olesen sige, at det er klart, at disse to lovforslag knytter sig så tæt til hinanden, at den udvalgsbehandling, der skal finde sted, ikke kan gøres færdig for det ene forslag før det andet, i hvert fald ikke for dette forslag her, før forslaget om bygnings- og boligregistrering er nået til afklaring, og jeg skal til sidst bekræfte, at jeg selvfølgelig er parat til at medvirke til afklaring af de enkeltheder, der er ønsket afklaret under udvalgsbehandlingen.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om bygnings- og boligregistrering.

(Lovforslag nr. 159. Fremsat 22/1 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Henning Jensen (S):

Lovforslaget om bygnings- og boligregistrering finder vi fra socialdemokratiets side er et godt forslag. Forslaget har jo et helt klart sigte, nemlig forenkling, og er der noget, man ønsker hos borgerne i samfundet, så er det forenkling.

Hvis dette register bliver oprettet, skal det indeholde en række vigtige oplysninger om vore bygninger og boliger, og det er naturligvis også noget, vi kan være meget interesserede i.

Registreringen skulle give myndighederne og vel især politikerne et bedre grundlag for at træffe beslutninger på boligområdet.

Med hensyn til det, der sker ved vedtagelsen af lovforslaget, skal jeg nævne, at man undgår fremover at skulle ulejliges borgerne på en række områder. Det drejer sig bl. a. om folke- og boligtælling, og det drejer sig om ejendomsvurderingsskemaernes udsendelse til parcelluse.

Den opgave, der ligger i at foretage en bygnings- og boligregistrering, skal efter forslaget være en kommunal opgave i hvert fald et langt stykke ad vejen, og det betyder, at der bliver nogle kommunale udgifter af en størrelsesorden på 15 mill. kr. Denne udgift er accepteret af Kommunernes Landsforening, og det bør vel også føjes til, at i og med at man får denne udgift på 15 mill. kr., vil man på andre områder få væsentlige besparelser i forbindelse med folke- og boligtælling og i forbindelse med, at der ikke længere skal udsendes ejendomsvurderingsskemaer.

Der er et punkt i lovforslaget, som måske nok kan give anledning til nogen diskussion, og det er ønsket om en skiltning eller nummerering af de enkelte boliger, men også dette problem bliver vel nok løst på en tilfredsstillende måde.

Jeg kan give tilslutning på mit partis vegne, og da dette lovforslag som nævnt hører nøje sammen med det foregående lovforslag, finder vi det særdeles vigtigt, at det gennemgår en hurtig udvalgsbehandling, således at dette forslag og det foregående forslag forhåbentlig kan vedtages inden den 1. april.

Knie-Andersen (V):

Efter i årevis at have kæmpet for, at det offentlige udnytter de muligheder, der findes for rationalisering og udnyttelse af edb-teknikken, kan det næppe undre, at venstre er sympatisk indstillet over for den del af lovforslaget, der vedrører en rationalisering.

Mit parti er af den opfattelse, at det er fornuftigt at udnytte den moderne tekniks fordele ved, at man ikke behøver at spørge borgerne om de samme oplysninger gang efter gang, men at man ved hjælp af moderne teknik kan sammenholde forskellige registre, så problemerne omkring indhentning af oplysninger minimeres og borgerne ulejliges mindst muligt. Venstre vil derfor under det videre udvalgsarbejde være positivt indstillet over for en grundig behandling af lovforslaget.

Der er dog enkelte punkter i det fremsatte forslag, som jeg gerne allerede her vil have lov til at sætte spørgsmålstegn ved.

Jeg skal først tillade mig at henlede opmærksomheden på problemerne omkring udleveringen af registrets oplysninger til